

4. juni 2026

FM2026/87

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte en estimeret tidsramme for, hvornår en aftale om overtagelse af højhedsret over Grønland, jf. Lov om Grønlands Selvstyre, vil blive omdelt til Inatsisartut, med henblik på at hente samtykke fra Inatsisartut.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Tak til medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, for fremsættelsen af beslutningsforslaget.

Fra Siumuts side ønsker vi indledningsvis at understrege, at spørgsmålet om Grønlands fremtidige status og vores lands udvikling mod øget selvbestemmelse er et alvorligt og vigtigt politisk anliggende. Siumut har gennem mange år arbejdet for, at Grønland gradvist styrker sit selvstyre og på sigt kan realisere befolkningens ønsker om større selvbestemmelse.

Forslagsstilleren anmoder Naalakkersuisut om at fremlægge en estimeret tidsramme for, hvornår en aftale om overtagelse af højhedsretten over Grønland forventes at kunne forelægges Inatsisartut med henblik på Inatsisartuts stillingtagen.

Siumut finder det imidlertid vanskeligt at forstå Naalakkersuisuts begrundelse for at indstille forslaget til forkastelse. Naalakkersuisut kan efter vores opfattelse ikke komme udenom, at der på et tidspunkt må udarbejdes både en plan og en tidsmæssig ramme for det videre arbejde. Dette gælder særligt i lyset af, at Inatsisartut allerede har vedtaget at igangsætte arbejdet efter Selvstyrelovens § 21.

Når Inatsisartut har truffet beslutning om at aktivere processen efter § 21, må det nødvendigvis følges op af konkrete arbejdsplaner, milepæle og forventede tidshorisonter. Ingen kan naturligvis forudsige præcise datoer for så omfattende og historisk betydningsfuld en proces, men det fritager ikke Naalakkersuisut for at arbejde med planlægning og forventningsafstemning over for Inatsisartut og befolkningen.

Vi bemærker samtidig, at det arbejde, som Naalakkersuisut henviser til i forbindelse med § 21-processen, i høj grad vedrører den juridiske og institutionelle rammesætning af processen. Dette arbejde er vigtigt og nødvendigt. Men netop fordi der arbejdes med de juridiske rammer, må der sideløbende også arbejdes med en overordnet tidsplan for, hvordan processen forventes at udvikle sig. De to ting udelukker ikke hinanden – tværtimod bør de understøtte hinanden.

Siumut ønsker derfor også at benytte lejligheden til at efterlyse en status på det tidligere vedtagne forslag om aktivering af § 21. Inatsisartut har krav på at blive orienteret om, hvor langt arbejdet er nået, hvilke initiativer der er iværksat, hvilke udfordringer der identificeres, og hvilke næste skridt Naalakkersuisut forventer at tage. En sådan orientering vil bidrage til en mere oplyst og konstruktiv debat om Grønlands fremtidige udvikling.

Når det er sagt, anerkender vi Naalakkersuisuts bemærkning om, at en egentlig aftale om overtagelse af højhedsretten afhænger af en lang række forhold, herunder forhandlinger mellem Grønland og Danmark, Inatsisartuts behandling, en eventuel folkeafstemning samt efterfølgende behandling i Folketinget. Derfor må enhver tidsangivelse nødvendigvis være vejledende og forbundet med betydelig usikkerhed.

Siumut finder dog, at ønsket om en estimeret tidsramme ikke er urimeligt. Tværtimod er det et naturligt led i god politisk ledelse at kunne redegøre for, hvordan Naalakkersuisut forestiller sig fremdriften i et arbejde, som af mange betragtes som et af de mest betydningsfulde politiske projekter i Grønlands historie.

På den baggrund opfordrer vi Naalakkersuisut til løbende at orientere Inatsisartut om status på § 21-arbejdet og til at fremlægge de planer og tidsmæssige forventninger, som måtte foreligge, efterhånden som arbejdet skrider frem.

Tak.